



### Spis treści:

#### ■ Aktualności

- 360 mln euro na projekty wodno-ściekowe dla Polski 1
- Pieniądze na audyty energetyczne i poprawę energochłonności 2
- Pieniądze na gospodarkę odpadami i osadami ściekowymi 3
- Rozpoczęcie sprzedaży pozwoleń na emisje CO<sub>2</sub> 3

#### ■ Porady prawne

- Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu przeprowadzenia aukcji uprawnień do emisji 4
- Odszkodowanie przy nabywaniu nieruchomości na cele przeciwpowodziowe 5

#### ■ Temat numeru

- UE stawia na ekoinnowacje 9

#### ■ Finanse

- Dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 11
- Odpady jako zasoby 15
- Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego 16

### § Aktualności

## 360 mln euro na projekty wodno-ściekowe dla Polski

**Polska otrzymała dodatkowo 360 mln euro na projekty wodno-ściekowe. Nabór nowych projektów ruszy jeszcze przed kwietniem tego roku.**

W ramach VI konkursu Programu Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ) dla działania 1.1. Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM o 15 projektów rozszerzono listę rankingową.

Łączna kwota dofinansowania dla tych projektów wynosi prawie 400 mln zł. Obecnie na liście rankingowej dla VI konkursu znajduje się 56 projektów, na łączną kwotę dofinansowania ponad 2 mld zł. Ogólnie na projekty wodno-ściekowe zostało podpisanych już niemal 200 umów o całkowitej wartości dofinansowania z funduszy unijnych 11,4 mld zł.

Dodatkowe środki pozwolą finansować również nowe inwestycje. W pierwszym kwartale tego roku Ministerstwo Środowiska planuje

ogłosić nabór wniosków o dofinansowanie projektów w zakresie budowy i modernizacji systemów kanalizacji sanitarnej oraz oczyszczalni ścieków komunalnych. Kwota przeznaczona na ten cel to ok. 600 mln zł. Dofinansowanie przeznaczone jest dla gmin, ich związków oraz podmiotów realizujących zadania własne gminy w zakresie świadczenia usług wodno-ściekowych.

Rozszerzenie listy rankingowej oraz ogłoszenie kolejnych konkursów jest możliwe, dzięki decyzji Komisji Europejskiej z dnia 21 grudnia 2011 r. Kwota unijnego dofinansowania w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko wzrosła i przekroczyła kwotę 5 mld euro.

#### ✓ WAŻNE!

Sektor środowiska otrzymał blisko 360 mln euro na realizację kolejnych projektów wodno-ściekowych oraz 50 mln euro na dofinansowanie działań dostosowujących przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska.



Szanowni Państwo!

Z przyjemnością przekazuję w Państwa ręce lutowy numer serwisu informacyjno-doradczego „Opłaty i fundusze w ochronie środowiska”.

W aktualnościach informujemy o dodatkowych środkach pieniężnych przeznaczonych m.in. na realizację kolejnych projektów wodno-ściekowych oraz na wsparcie nowego systemu gospodarki odpadami.

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu przeprowadzenia aukcji uprawnień do emisji został omówiony w dziale Porady prawne.

Tematem numeru są ekoinnowacje, które stwarzają nowe możliwości rozwoju biznesu, a przy okazji zmniejszają zanieczyszczenie środowiska.

W dziale Finanse informujemy o możliwości uzyskania dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2012 roku.

Zachęcam do zapoznania się z pozostałymi artykułami. Wierzę, że informacje zawarte w tym numerze spełnią Państwa oczekiwania i okażą się pomocne w pracy.

Z wyrazami szacunku,  
Wydawnictwo Verlag Dashofer

*Anna Podgórska*

Anna Podgórska  
Redaktor odpowiedzialny  
e-mail: podgorska@dashofer.pl  
tel. (22) 559 36 43

Środki z Unii Europejskiej są przeznaczane przede wszystkim na rozbudowę infrastruktury przyczyniającej się do zmniejszenia negatywnego oddziaływania na środowisko. Temu celowi służy m.in. budowa kanalizacji, wodociągów oraz oczyszczalni ścieków, unowocześnienie starych składowisk odpadów, budowa zakładów utylizacji odpadów, a także unowocześnienie zakładów przemysłowych.

Wspierane są również działania związane bezpośrednio z ochroną

przyrody, np. ochrona siedlisk przyrodniczych, zachowanie różnorodności gatunkowej, edukacja ekologiczna promująca postawy ekologiczne.

W wyniku realizacji projektów zostanie wybudowanych ponad 11 tys. km sieci kanalizacji sanitarnej, do której podłączonych zostanie ponad milion osób. Wybudowanych lub zmodernizowanych będzie również ponad 120 oczyszczalni ścieków. Dofinansowanie uzyskało także ponad 20 przedsięwzięć dotyczą-

cych gospodarki odpadami, kolejne poddawane są weryfikacji.

Finansowane są również inwestycje podejmowane przez przedsiębiorstwa, które mają za zadanie dostosowanie dotychczasowej działalności do wymogów środowiskowych, a także przedsięwzięcia hydrotechniczne, których celem jest zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego w zlewniach największych polskich rzek. ■

*Redakcja*

## § Aktualności

### **Pieniądze na audyty energetyczne i poprawę energochłonności**

**Do 15 marca można składać wnioski do NFOŚiGW o dofinansowanie audytów energetycznych i elektroenergetycznych w najbardziej energochłonnych przedsiębiorstwach (hutach, cementowniach, kopalniach) zużywających rocznie powyżej 50 GWh elektryczności i ciepła łącznie.**

Nawet 23 lata może wynosić zwrot zainwestowanych w efektywność energetyczną kosztów, szczególnie w starszych, niemodernizowanych jeszcze przedsiębiorstwach. Jeżeli przedsiębiorca od razu nie zdecyduje się na realizację kosztownych inwestycji wskazanych w audycie, po otrzymanej dotacji może przez-

naczyć jej równowartość np. na wymianę całego oświetlenia na energooszczędne.

Pierwszy tegoroczny nabór wniosków o dofinansowanie dla przedsiębiorstw rozważających inwestowanie w energooszczędne rozwiązania zakończył się **15 lutego**.

### **NASI STALI EKSPERCI:**

**dr Michał Kuliński**, adwokat. Wspólnik w kancelarii *Battara Bartoszek Kuliński BBK*. Studiował na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Ukończył Centrum Prawa Amerykańskiego – Levin College of Law University of Florida przy WPiA UW oraz Studium Bezpieczeństwa Narodowego przy Instytucie Stosunków Międzynarodowych UW.

**Krzysztof Choromański**, współwłaściciel i Członek Zarządu Biura Konsultacyjnego *KOBİKO Sp. z o.o.* odpowiedzialny za zarządzanie projektami (ekonomiczne zagadnienia ochrony środowiska oraz przygotowanie i realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie infrastruktury ochrony środowiska i gospodarki komunalnej).

**Anna Wojniak-Bieńko**, uprawniony weryfikator rocznych raportów emisji gazów cieplarnianych w firmie *TUV Rheinland Polska Sp. z o.o.* w zakresie działalności energetycznej, hutnictwa żelaza i stali oraz przemysłu mineralnego, wieloletni pracownik sektora energetycznego, właścicielka firmy doradczej, odpowiedzialna za współpracę i doradztwo firmom w zakresie ochrony środowiska i energetyki.

**Małgorzata Nowak**, biotechnolog. Absolwentka Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Ukończyła kurs: *Badania rynkowe*, organizowany na Akademii Rolniczej w Poznaniu. Zajmuje się tematyką ochrony środowiska, zrównoważonym rozwojem, programami Unii Europejskiej, innowacjami i przedsiębiorczością w ochronie środowiska.

**Robert Barański** od kilkunastu lat zajmuje się aktywnie planowaniem i realizacją projektów społecznych i inwestycyjnych oraz pozyskiwaniem funduszy na tego typu inicjatywy. Jest autorem wielu publikacji dotyczących finansowania bezwrotnego przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska oraz uwarunkowań prawnych i organizacyjnych związanych z funkcjonowaniem i aktywnością firm, instytucji i organizacji w kraju i na terenie UE.

Program „Efektywne wykorzystanie energii” został stworzony jako instrument strategiczny i długookresowy. Jego realizacja zaplanowana jest do 2015 roku, a całkowity budżet wynosi 820 mln zł.

Obecnie program Narodowego Funduszu przeznaczony jest dla pod-

miotów zużywających powyżej 50 GWh rocznie, czyli najbardziej „energożernych”. Mniejsze przedsiębiorstwa powinny sprawdzić, czy właściwe terytorialnie wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (niezależne od NFOŚiGW) nie oferują również finansowego wsparcia na

realizację energooszczędnych inwestycji.

Małe i średnie przedsiębiorstwa mogą też ubiegać się o podobne środki z linii kredytowej EBOR w bankach komercyjnych. ■

*Redakcja*

## § Aktualności

### Pieniądze na gospodarkę odpadami i osadami ściekowymi

**NFOŚiGW przeznaczy 0,5 mld złotych na wsparcie nowego systemu gospodarki odpadami. Przekaze również 400 mln złotych na nowy program zagospodarowania osadów ściekowych w sposób inny niż składowanie.**

#### Gospodarka odpadami komunalnymi

Aby gminy mogły się przygotować do przejęcia od przyszłego roku odpowiedzialności za zbieranie i unieszkodliwianie odpadów komunalnych, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeznaczył 0,5 mld złotych.

Środki te mają być wykorzystane m.in. na organizację zbiórki i segregacji odpadów, zamykanie składowisk, szkolenia. Dodatkowo 1,1 mld zł w formie pożyczki fundusz planuje przekazać samorządom na inwestycje.

tycje. Jest to kwota trzy razy większa niż w poprzednim roku.

Pieniądze są potrzebne zwłaszcza dla gmin, które rozpoczynają budowę spalarni. Obecnie w pięciu miastach trwają przetargi o łącznej wartości 3 mld zł. Jest to dopiero początek. Na dofinansowanie z funduszy unijnych zakładów termicznego i mechaniczno-biologicznego oczyszczania odpadów NFOŚiGW podpisał w sumie 15 umów.

UE przekazała Polsce 5 mld zł na gospodarkę odpadami. Do wypłaty została jeszcze połowa tej kwoty. NFOŚiGW zapewnia, że wsparciem zostaną objęte także niezbędne przedsięwzięcia, które nie mogą liczyć na pieniądze z Unii.

#### ✓ WAŻNE!

5 mld – tak został wyceniony rynek odpadów komunalnych. Jednak szacuje się, że w przyszłym roku jego

wartość wzrośnie o 20%, gdyż część odpadów „znika” z rynku.

Jeśli nie poprawimy w Polsce gospodarki odpadami, to mogą zostać nałożone na nas kary za zbyt mały postęp w dostosowaniu się do przepisów unijnych – ograniczenie składowania odpadów biodegradowalnych i zamknięcie składowisk, które nie spełniają norm.

#### Gospodarka osadami ściekowymi

Natomiast kwota 400 mln zł z funduszu zostanie przeznaczona na nowy program zagospodarowania osadów ściekowych w sposób inny niż składowanie. Dzięki tym pieniądządom mają powstać m.in. nowe spalarnie osadów. Należy pamiętać, że od przyszłego roku osady nie mogą już trafiać na składowiska. ■

*Redakcja*

## § Aktualności

### Rozpoczęcie sprzedaży pozwoleń na emisje CO<sub>2</sub>

**Europejski Bank Inwestycyjny (EIB) rozpoczął sprzedaż 300 mln pozwoleń na emisje CO<sub>2</sub>, stanowiących rezerwę dla nowych instalacji europejskiego systemu handlu emisjami (ETS). W grudniu 2011 r. spieniężonych zostało pierwszych 12 000 000 uprawnień, które osiągnęły wartość sumaryczną 97 849 000 euro.**

Kwota osiągnięta ze sprzedaży uprawnień do emisji zasili program NER 300, który finansuje projekty demonstracyjne technologii wychwytywania dwutlenku węgla, składowania go pod ziemią oraz projekty innowacyjnych technologii z zakresu energii odnawialnej.

#### Monetyzacja

Monetyzacja uprawnień przebiega dwuetapowo: w pierwszym etapie ma zostać sprzedanych 200 mln uprawnień, w drugim 100 mln. Pierwsza transza ma zostać wyprzedana w ciągu 10 miesięcy od przekazania przez Komisję Europejską 300 mln uprawnień do EIB, czyli

do października bieżącego roku.

Oznacza to, że miesięcznie powinno być sprzedawanych 20 mln uprawnień. Rozpoczęcie sprzedaży drugiej transzy będzie zależało od powodzenia pierwszej części operacji. Monetyzacja ma się zakończyć przed 2013 r., w którym rozpoczyna się trzeci okres rozliczeniowy EU ETS.

#### ✓ **UWAGA!**

Monetyzacja ma się odbywać przynajmniej raz na dwa tygodnie, zaś EIB zobowiązany jest publikować miesięczne podsumowania sprzedaży.

W opublikowanym w styczniu grudnia raporcie EIB informuje o sprzedaży 12 000 000 uprawnień za kwotę 97 849 000 euro (przed potrąceniem wydatków, opłat rynko-

wych i EIB). Dziennie wyprzedawano od 200 000 do 1 100 000 uprawnień. Średnia cena za 1 uprawnienie wyniosła 8,15 euro.

Po dostarczeniu 2 grudnia 2011 r. przez KE 300 mln uprawnień EIB rozpoczął sprzedaż 5 grudnia 2011 r. i tego dnia przeznaczył do wyprzedawania 850 000 uprawnień, które osiągnęły wartość 7 225 000 euro, przy średniej cenie za 1 uprawnienie 8,50 euro. Monetyzacja odbywała się codziennie przez cały miesiąc, z wyłączeniem dni świątecznych i weekendów.

Najwyższą wartość jednostkowego uprawnienia zanotowano 20 grudnia 2011 r., kiedy wyniosła ona 9,38 euro. Uprawnienia do emisji za najniższą wartość jednostkową

7,46 euro sprzedano 14 grudnia 2011 r. Do 19 grudnia 2011 r. dziennie wyprzedawano po 850 000-1 100 000 uprawnień. Od 20 grudnia 2011 r. dzienna pula wyprzedawanych uprawnień wynosiła 200 000.

#### ✓ **UWAGA!**

Program NER 300 dofinansuje do 50% kosztów kwalifikowanych 8 technologii CSS i 34 technologii demonstracyjnych energii odnawialnej. Każde z państw UE może otrzymać dofinansowanie maksymalnie 3 złożonych projektów. W pierwszym naborze, rozpoczętym w listopadzie 2010 r., do EIB napłynęło 78 propozycji. KE poinformuje o wynikach naboru w drugiej połowie br. Nabór przypominający odbędzie się w 2012 r. ■

*Małgorzata Nowak*

## **Porady prawne**

### **Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu przeprowadzenia aukcji uprawnień do emisji**

**Zgodnie z zapisami art. 39 Ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz.U. Nr 122, poz. 695) został przygotowany projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu przeprowadzenia aukcji uprawnień do emisji.**

W projekcie został określony szczegółowy sposób przeprowadzenia aukcji uprawnień do emisji, w tym sposób ustalania liczby sesji aukcji, wymagania dotyczące rejestracji i identyfikacji uczestników aukcji, sposób określenia ceny minimalnej oraz sposób wyznaczania ceny rozliczeniowej aukcji.

**Podstawowe wymogi, jakie powinna spełniać aukcja, to:**

➤ zapewnić operatorom, a w szczególności wszystkim małym i średnim przedsiębiorcom objętym EU ETS, swobodny, sprawiedliwy i równy dostęp do aukcji,

- zapewnić wszystkim uczestnikom dostęp do tych samych informacji i w tym samym czasie oraz zapobiec zakłóceniu przebiegu aukcji przez uczestników,
- zapewnić opłacalność aukcji, unikając zbędnych kosztów administracyjnych,
- zagwarantować małym emitentom dostęp do przydziałów uprawnień.

Planowana aukcja jednej ceny z jedną rundą licytacji stanowi najbardziej efektywną formę prowadzenia aukcji, zarówno z punktu widzenia uczestników aukcji, jak również prowadzącego aukcję. Względny ekonomiczny stanowią uzasadnienie dla ustanowienia maksymalnej liczby uprawnień do emisji przewidzianych do zbycia podczas jednej sesji aukcji na poziomie 1 000 000.

Każdy uczestnik aukcji będzie musiał być zarejestrowany. Rejestracja uczestnika aukcji w interne-

towej platformie aukcyjnej dokonywana będzie przez Krajowy ośrodek bilansowania i zarządzania emisjami na podstawie wniosku składanego przez zainteresowany podmiot za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej oraz uzyskanie przez uczestnika aukcji loginu i hasła dostępu do internetowej platformy aukcyjnej.

#### **Cena minimalna**

Cena minimalna wyznacza taki poziom ceny, poniżej którego żadne uprawnienie do emisji nie może być sprzedane na aukcji. Stanowi zatem gwarancję, że uprawnienia do emisji nie zostaną sprzedane poniżej ich aktualnej wartości. Potencjalny uczestnik aukcji będzie mógł zakupić uprawnienia do emisji także na rynku wtórnym. Na aukcji będzie się starał kupić uprawnienia do emisji taniej, ponieważ zawsze ma możliwość zakupu na rynku wtórnym, po bieżącej cenie.

### Transakcje, których przedmiotem są uprawnienia do emisji

Transakcje, których przedmiotem są uprawnienia do emisji, są przeprowadzane na rynkach zorganizowanych, czyli giełdach. Mogą to być transakcje charakteryzujące się natychmiastową (spot) lub terminową (futures) dostawą uprawnień do emisji. Do określenia ceny minimalnej powinna posłużyć średnia cena uprawnień do emisji z najbardziej płynnego rynku w Europie, czyli takiego, na którym wolumen uprawnień do emisji jest stosunkowo wysoki.

Zgodnie z projektem rozporządzenia wydaje się, że to nie średnia arytmetyczna, a średnia ważona cena uprawnień do emisji powinna stanowić podstawę do określenia ceny minimalnej uprawnienia do emisji, ponieważ uwzględnia ona zmienność wolumenów uprawnień do emisji w danych dniach, co w lepiej odzwierciedla realną cenę uprawnień do emisji, wygładzając przypadkowe wahania cen z zachowaniem dominującej tendencji na rynku.

Okres dwóch tygodni, z którego

zostanie wyznaczona średnia ważona cena uprawnienia do emisji, wydaje się najlepiej odzwierciedlającym bieżącą sytuację na rynku uprawnień do emisji.

#### ✓ WAŻNE!

Cena rozliczeniowa aukcji będzie wyznaczana po zamknięciu składania ofert w oparciu o uszeregowane oferty, określające cenę jednego uprawnienia do emisji oraz liczbę uprawnień do emisji, jaką uczestnik aukcji chce nabyć po tej cenie (od oferty zawierającej najwyższą cenę do oferty zawierającej najniższą cenę), w miejscu przecięcia krzywej zagregowanego popytu z krzywą podaży (wskazującą liczbę uprawnień do emisji, które zostały przeznaczone do zbycia podczas danej aukcji).

### Handel uprawnieniami do emisji w UE

Handel uprawnieniami do emisji w UE odbywa się obecnie głównie na rynku wtórnym. Jedynie niektóre państwa członkowskie w obecnym okresie handlu wprowadziły mechanizmy sprzedaży uprawnień w drodze aukcji, są to m.in. Wielka Brytania, Niemcy, Austria, Irlandia, Węgry.

Handel na rynku wtórnym od 2013 r. będzie obejmował następujące formy uprawnień:

- uprawnienia przeniesione z II okresu rozliczeniowego,
- uprawnienia nabyte na aukcji w celu ich odsprzedaży,
- uprawnienia uzyskane w związku z możliwością zamiany w ramach limitów niewykorzystanych jednostek CER/ERU.

Aukcja powinna być z zasady otwarta, przejrzysta zharmonizowana, niedyskryminująca, przewidywalna (z góry ustalony kalendarz aukcji), efektywna kosztowo (uniknięcie niepotrzebnych kosztów administracyjnych), równa dla wszystkich (dotyczy zwłaszcza dostępu do informacji) oraz łatwo dostępna dla małych i średnich przedsiębiorstw, a także mniejszych emitentów objętych systemem EU ETS.

Minimum 50% pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży uprawnień na aukcjach przeznaczonych zostanie na ochronę środowiska, o przeznaczeniu pozostałej części środków zdecydować poszczególne państwa. ■

*Anna Wojniak-Bieńko*



### Porady prawne

## Odszkodowanie przy nabywaniu nieruchomości na cele przeciwpowodziowe

**Powtarzające się powodzie, które zalewają również tereny zurbanizowane i wykorzystywane gospodarczo, uwidoczniły, że zarówno planowanie przestrzenne w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, jak i stan urządzeń przeciwpowodziowych nie spełniają swoich zadań.**

### Ustawa przeciwpowodziowa

Straty powodzi z 2010 r. oszacowano na ponad 15 mld złotych. Straty spowodowane powodzią w roku 1997 i 2001 oszacowano również na

około 15 mld zł. Sumy te pokazały po raz kolejny, że niedostateczne środki na utrzymanie urządzeń ochrony przeciwpowodziowej, w tym budowli regulacyjnych, wałów przeciwpowodziowych, a także niewystarczająca ilość budowli, będących urządzeniami czynnej ochrony przed powodzią, powodują wysoki stopień zagrożenia.

Braki finansowe nie są jednak jedyną przyczyną zaniedbań w zakresie gospodarki przeciwpowodziowej. Podstawową przeszkodą dla osiągnięcia zadowalających efektów w tym

względnie jest długi cykl przygotowania inwestycji, wynikający z konieczności pozyskiwania wielu decyzji i opinii, a przede wszystkim z konieczności pozyskiwania gruntów, co przekłada się na nieracjonalne, często wieloletnie, wydłużenie okresu ich realizacji.

Dotychczasowy stan urządzeń przeciwpowodziowych oraz związanej z nimi infrastruktury nie pozwalał na minimalizowanie skutków powodzi. Niszczyły budowle regulacyjne na rzekach, co pogarsza stan bezpieczeństwa powodziowego.

Istniejące do tej pory wielozadaniowe zbiorniki retencyjne magazynują około 6,5% objętości średniego rocznego odpływu, przy możliwościach (jakie dają warunki fizyczno-geograficzne) zmagazynowania około 15%. Szczególnie odczuwalne braki istnieją w zakresie retencji powodziowej. Skutki takiego stanu rzeczy dały się po raz kolejny odczuć podczas powodzi w 2010 r.

Wyrazem dążenia do usprawnienia całej polityki przestrzennej związanej z zapobieganiem powodziom i skutkom powodzi jest przyjęta 8 lipca 2010 r. ustawa o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. Nr 143, poz. 963), która obowiązuje od dnia 25 sierpnia 2010 r. – dalej „*Ustawa przeciwpowodziowa*”.

### Geneza ustawy przeciwpowodziowej

Głównym celem *Ustawy przeciwpowodziowej* jest wprowadzenie do systemu prawnego rozwiązań, które pozwolą na uproszczenie oraz przyspieszenie prac związanych z przygotowaniem do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych.

*Ustawa przeciwpowodziowa* ma służyć efektywnej realizacji zadań w zakresie realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych przy wykorzystaniu uzyskanych na ten cel środków finansowych z UE i organizacji międzynarodowych.

**Ustawa przeciwpowodziowa wprowadza dwie nowe definicje, tj.:**

➤ **Budowla przeciwpowodziowa** – rozumie się przez to kanały ulgi, poldery przeciwpowodziowe, stopnie wodne i zbiorniki retencyjne, posiadające retencję powodziową, suche zbiorniki przeciwpowodziowe, wały przeciwpowodziowe, wrota przeciwsztormowe, wrota przeciwpowodziowe,

kierownice w ujściach rzek do morza oraz budowle ochrony przed powodzią morską – wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie.

➤ **Inwestor** – rozumie się przez to regionalny zarząd gospodarki wodnej, urząd morski, województwo, powiat, gminę lub partnera prywatnego w rozumieniu ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (czyli przedsiębiorcę lub przedsiębiorcę zagranicznego) realizujących inwestycje.

### Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji

Kluczową instytucją, jaką wprowadza *Ustawa przeciwpowodziowa*, jest decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji. Jak stanowi art. 14 *Ustawy przeciwpowodziowej*, uzyskanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji jest równoznaczne z uzyskaniem decyzji o warunkach zabudowy albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, w rozumieniu przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, oraz pozwolenia na budowę w rozumieniu przepisów Ustawy – Prawo budowlane.

### ✓ WAŻNE!

Skutki prawne wydania decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji są zatem bardzo daleko idące. Decyzją o pozwoleniu na realizację inwestycji zatwierdza się podział nieruchomości. Linie rozgraniczające teren, ustalone decyzją o pozwoleniu na realizację inwestycji, stanowią linie podziału nieruchomości.

Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji stanowi podstawę do dokonania wpisów w księdze wieczystej oraz w katastrze nieruchomości. Nieruchomości lub ich części stają się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego z dniem, w którym decyzja o pozwoleniu na

realizację inwestycji stała się ostateczna (art. 19 *Ustawy przeciwpowodziowej*).

Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji określa termin odpowiednio wydania nieruchomości albo wydania nieruchomości i opróżnienia lokali oraz innych pomieszczeń (art. 24 *Ustawy przeciwpowodziowej*).

Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji stanowi podstawę do wydania przez wojewodę decyzji o wygaśnięciu trwałego zarządu, ustanowionego na nieruchomości przeznaczonej na inwestycję, stanowiącej własność Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego.

Najem, dzierżawa lub użyczenie nieruchomości przeznaczonej na inwestycję, stanowiącej własność Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego, wygasają z upływem 30 dni od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji stała się ostateczna.

### Organ właściwy

*Ustawa przeciwpowodziowa* ogranicza uprawnienia starostów w zakresie wywłaszczeń na cele realizacji inwestycji przeciwpowodziowych, a większość kompetencji powierza wojewodzie. *Ustawa przeciwpowodziowa* rozszerza zakres kompetencji wojewody w sprawach dotyczących m.in.:

- 1) wydawania pozwoleń na realizację inwestycji przeciwpowodziowych (art. 4),
- 2) ustalanie wysokości odszkodowań za wywłaszczenie (ograniczenie) prawa własności nieruchomości (art. 20 ust. 2),
- 3) wydawania decyzji o wygaśnięciu trwałego zarządu (art. 26) oraz o przekazaniu w trwały zarząd (art. 27).
- 4) wydawania decyzji o warunkach wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzątnięcia (art. 28 ust. 2).

Decyzję o pozwoleniu na realizację inwestycji wydaje wojewoda na wniosek inwestora. Inwestorem nie może być każdy, ale zgodnie z art. 2 pkt 2 *Ustawy przeciwpowodziowej inwestorem może być wyłącznie regionalny zarząd gospodarki wodnej, urząd morski, województwo, powiat, gmina lub partner prywatny w rozumieniu ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (czyli przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny).*

W przypadku inwestycji realizowanej na obszarze dwóch lub więcej województw, decyzję o pozwoleniu na realizację inwestycji wydaje wojewoda, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część nieruchomości przeznaczonych na realizację inwestycji.

Do postępowania w sprawach o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, ale tylko w zakresie, w jakim *Ustawa przeciwpowodziowa* nie wprowadza odmiennych regulacji.

Organem wyższego stopnia w stosunku do wojewody, w sprawach o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji jest minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej.

### Nabywanie nieruchomości w związku z realizacją inwestycji

*Ustawa przeciwpowodziowa* w art. 19 ust. 1 stanowi, że decyzją o pozwoleniu na realizację inwestycji zatwierdza się podział nieruchomości, a linie rozgraniczające teren, ustalone decyzją o pozwoleniu na realizację inwestycji, stanowią linie podziału nieruchomości.

Nieruchomości lub ich części niezbędne do jej realizacji zostają się z mocy prawa własnością Skarbu

Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego z dniem, w którym decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji stała się ostateczna.

Z tytułu przeniesienia na rzecz Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego własności nieruchomości, właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu tej nieruchomości przysługuje odszkodowanie, w wysokości uzgodnionej między inwestorem a dotychczasowym właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub osobą, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe do nieruchomości, od odpowiednio Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego. Uzgodnienia dokonuje się w formie pisemnej pod rygorem nieważności.



### WAŻNE!

Jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji stała się ostateczna, strony nie dojdą do porozumienia w sprawie odszkodowania, wysokość odszkodowania ustala wojewoda w drodze decyzji.

Na wydanie decyzji ustalającej wysokość odszkodowania wojewoda ma tylko 30 dni od dnia, w którym upłynął 2-miesięczny termin, jaki *Ustawa przeciwpowodziowa* przewiduje dla stron na uzgodnienie odszkodowania.

Jeżeli na nieruchomości lub prawie użytkownika wieczystego tej nieruchomości zostały ustanowione ograniczone prawa rzeczowe (najem, dzierżawa), prawa te wygasają z dniem, w którym decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji stała się ostateczna.

Również użytkowanie wieczyste ustanowione na nieruchomości objętej decyzją o pozwoleniu na realizację inwestycji wygasa z dniem, w którym decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji stała się ostateczna.

Odszkodowanie przysługuje dotychczasowym właścicielom nieruchomości, użytkownikom wieczystym nieruchomości oraz osobom, którym przysługuje do nieruchomości ograniczone prawo rzeczowe.

### Wysokość odszkodowania

*Ustawa przeciwpowodziowa* stanowi, że, co do zasady, do ustalenia wysokości i wypłacenia odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy *Ustawy o gospodarce nieruchomościami*. Jednocześnie *Ustawa przeciwpowodziowa* wprowadza szereg modyfikacji w tym zakresie.

Według *Ustawy przeciwpowodziowej* wysokość odszkodowania ustala się według stanu nieruchomości w dniu wydania decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji przez organ I instancji oraz według wartości tej nieruchomości z dnia, w którym następuje ustalenie wysokości odszkodowania. Jeżeli na nieruchomościach lub na prawie użytkownika wieczystego tych nieruchomości są ustanowione ograniczone prawa rzeczowe, wysokość odszkodowania przysługującego dotychczasowemu właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu zmniejsza się o kwotę równą wartości tych praw.

### Dodatkowe odszkodowanie

Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji określa termin odpowiednio wydania nieruchomości albo wydania nieruchomości i opróżnienia lokali oraz innych pomieszczeń.

Jeżeli dotychczasowy właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości objętej decyzją o pozwoleniu na realizację inwestycji, odpowiednio, wyda tę nieruchomość lub wyda nieruchomość i opróżni lokal oraz inne pomieszczenia niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 30 dni od dnia:

- 1) doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności,
  - 2) doręczenia postanowienia o nadaniu decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji rygoru natychmiastowej wykonalności,
  - 3) w którym decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji stała się ostateczna
- wysokość odszkodowania powiększa się o kwotę równą 5% wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkownika wieczystego.

Jeżeli decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji dotyczy nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym albo budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny, wysokość odszkodowania powiększa się o kwotę 10 000 zł, ale tylko, jeżeli to odszkodowanie przysługuje dotychczasowemu właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu, zamieszkałemu w tym budynku albo lokalu.

### **Wysokość odszkodowania**

Suma wysokości przysługującego odszkodowania nie może przekroczyć wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkownika wieczystego. Do tak wyliczonego odszkodowania nie wlicza się ww. dodatkowego odszkodowania, tj. kwot za wcześniejsze wydanie nieruchomości oraz kwoty 10 000 zł za lokal, w którym właściciel mieszkał.

Wysokość odszkodowania podlega waloryzacji na dzień wypłaty, według

zasad obowiązujących w przypadku zwrotu wywłaszczonych nieruchomości.

### **Zwrot dofinansowania**

Jeżeli na nieruchomościach, których dotyczy decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji, są zlokalizowane obiekty infrastruktury, służące wykonywaniu przez jednostki samorządu terytorialnego zadań własnych, zrealizowane lub realizowane przy wykorzystaniu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub innych źródeł zagranicznych, odszkodowanie musi zostać powiększone o kwotę podlegających zwrotowi środków, pochodzących z dofinansowania wraz z odsetkami należnymi zgodnie z przepisami regulującymi zasady zwrotu dofinansowania.

Dodatkowo *Ustawa przeciwpowodziowa* stanowi, że odszkodowanie w części przenoszącej odszkodowanie należne na zasadach wynikających z Ustawy o gospodarce nieruchomościami przysądza się pod warunkiem rozwiązującym dokonania przez jednostkę samorządu terytorialnego, w trybie i terminie wynikającym z właściwych przepisów, zwrotu dofinansowania wraz z należnymi odsetkami.

### **Wypłata odszkodowania przy odwołaniu**

*Ustawa przeciwpowodziowa* przewiduje, że stronie odwołującej się od decyzji ustalającej wysokość odszkodowania, wypłaca się, na jej wniosek, kwotę określoną w tej

decyzji. Wypłata tej kwoty nie ma wpływu na prowadzone postępowanie odwoławcze.

Właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości lub ich części, będących częścią inwestycji, niezbędnych do jej funkcjonowania, które nie stają się własnością Skarbu Państwa, albo jednostki samorządu terytorialnego, ale wobec których trwale ogranicza się sposób korzystania może domagać się wykupu nieruchomości przez Skarb Państwa albo jednostkę samorządu terytorialnego.

W takiej sytuacji należy złożyć wnioski w terminie 90 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji.

Jeżeli decyzja o pozwoleniu na lokalizację inwestycji dotyczy tylko części nieruchomości, a pozostała część nie nadaje się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele, inwestor jest zobowiązany do nabycia, na wniosek właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości, w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego tej części nieruchomości. ■

*dr Michał Kuliński*  
*Adwokat*

### **§ Podstawa prawna:**

- Ustawa z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowl przeciwpowodziowych (Dz.U. Nr 143, poz. 963).

Masz pytanie do naszych ekspertów?  
Chcesz uzyskać więcej informacji na wybrany temat?  
**Napisz do Redakcji!** e-mail: [podgorska@dashofer.pl](mailto:podgorska@dashofer.pl)





## Temat numeru

### UE stawia na ekoinnowacje

**15 grudnia 2011 r. Komisja Europejska (KE) poinformowała o uruchomieniu Planu działania na rzecz ekoinnowacji (EcoAP), który ma przyspieszyć wprowadzanie na rynek nowych technologii z dziedziny ochrony środowiska. Zdaniem twórców EcoAP program KE Eco-innovation (Ekoinnowacje) jest zbyt wolno wprowadzany. W swoim planie działań zwracają uwagę na bariery oraz zalety tego programu, które należy odpowiednio ominąć lub podkreślić. UE stawia na ekoinnowacje. W 2008 r. ekologiczny przemysł europejski osiągnął 319 bln euro obrotu.**

Ekoinnowacje stwarzają nowe możliwości rozwoju biznesu, a przy okazji zmniejszają zanieczyszczenie środowiska. Część europejskich firm już to doceniła i szybko się rozwija. Ekoprzemysł w Europie jest obecnie jednym z największych sektorów. Roczny obrót 319 bln euro z 2008 r. to ok. 2,5% europejskiego GDP.

Do największych podsektorów należą: zarządzanie odpadami (30%), zapewnienie wody (21%), zarządzanie ściekami (13%) i materiały podlegające recyklingowi (13%).

Dzisiaj w UE przemysł ekologiczny jest już większy niż przemysł motoryzacyjny i często osiąga status lidera na rynkach światowych.

KE chce, aby ekoinnowacje rozwijały się we wszystkich sektorach: od budownictwa po przemysł chemiczny.



#### WAŻNE!

Ekoinnowacje to forma innowacji wynikająca z lub celująca w znaczący i dający się udowodnić postęp w kierunku rozwoju zrównoważonego, poprzez zmniejszenie wpływu na

środowisko, wzmocnienie odporności na naciski środowiskowe lub osiągnięcie bardziej wydajnego i odpowiedzialnego użytkownika źródeł naturalnych.

Wdrażane od 2008 r. Ekoinnowacje są głównym elementem Planu działań w dziedzinie technologii środowiskowych (ETAP) i ekologicznym aspektem Programu Ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP).

Zarządzaniem Ekoinnowacjami zajmuje się Agencja wykonawcza ds. konkurencyjności i innowacji (EACI) we współpracy z Dyrekcją generalną Komisji Europejskiej ds. Środowiska.



#### UWAGA!

Dofinansowanie programu w latach 2008-2013 sięga 200 mln euro. Ekoinnowacje stanowią pomost między nauką a biznesem, gdyż pomagają wdrożonym już pomysłom na ekologiczne innowacyjne produkty, usługi czy procesy zaistnieć na rynku europejskim.

#### Do głównych elementów tej inicjatywy należą:

- recykling materiałów i procesy recyklingu,
- produkty zrównoważonego budownictwa,
- sektor żywności i napojów,
- wydajność, obróbka i dystrybucja wody,
- zazielenianie biznesu.

#### Ubiegłoroczny nabór wniosków

Nabory wniosków do ekoinnowacji odbywają się co roku. Ubiegłoroczny nabór, z budżetem 38 mln euro, zakończył się 8 września 2011 r. 860 uczestników z 34 krajów zgłosiło 280 propozycji. Największym

zainteresowaniem cieszył się zielony biznes i sektor recyklingu.

Podobnie, jak w poprzednim naborze, 67% spośród uczestników stanowiły małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), na które projekt ten jest ukierunkowany. Projekty składali najczęściej przedstawiciele przemysłu, dostawcy technologii czy produktów, organizacje badawcze i uniwersytety. Wśród zgłaszających znaleźli się przedstawiciele sektora usług, izby handlowe, władze publiczne i inni.



#### WAŻNE!

Ocena ubiegłorocznych projektów potrwa do lutego br. Wybrane propozycje będą negocjowane od marca do sierpnia 2012 r., zaś realizacja pierwszych projektów ma się rozpocząć już w kwietniu br. Ekoinnowacje dofinansowywane są w postaci grantów o wartości 50% kosztów uprawnionych projektu. Za złożenie fałszywych deklaracji, oszustwa, naruszenia przepisów grożą kary.

Finansowanie programu odbywa się m.in. ze środków CIP i Life. Od 2014 r. KE chce zwiększyć zakres wsparcia dla ekoinnowacji.



#### UWAGA!

W czasie trwania ETAP (rozpoczętego w 2004 r.) udało się zmobilizować finanse publiczne i prywatne w celu przyspieszenia przyjmowania przez rynek ekoinnowacji. Stworzono wówczas m.in. CIP z budżetem 433 mln euro na lata 2007-2013, z możliwością uczestniczenia w funduszach inwestycyjnych kapitału podwyższonego ryzyka, wspieraniu projektów pilotażowych i powielaniu ich na rynku.

#### EcoAP – omówienie barier

Program Ekoinnowacje stworzony w 2008 r. zdaniem KE jest zbyt

wolno wprowadzany w życie. Autorzy EcoAP zidentyfikowali czynniki ograniczające przyjmowanie eko-innowacji w UE i podzieliли je na cztery opisane poniżej klasy.

### 1. Badania prowadzące do eko-innowacji i ich zastosowania na rynku.

Nieadekwatny poziom badań nad eko-innowacjami: badania nie są przeprowadzane specjalnie dla eko-innowacji; firmy same nie inwestują wystarczająco w rozwiązania innowacyjne, które zmniejszyłyby zanieczyszczenia lub intensywność użycia surowców.

Potrzebna jest lepsza koordynacja programów badawczych. Autorzy planu twierdzą, że krajowe wysiłki naukowe nie odzwierciedlają mocnych stron danego kraju. Zamiast tego często nakładają się, co zapobiega rozwojowi specjalizacji w Europie.

Słaby związek między badaniami a rynkiem, co jest szczególnie widoczne w przypadku transferu technologii środowiskowych i wczesnych faz finansowania w celu przekształcenia wyników badań w zastosowania rynkowe.

#### ✓ **UWAGA!**

Transfer technologii wiąże się z uwarunkowaniami społecznymi, prawnymi i gospodarczymi, które wzajemnie na siebie oddziałują. Im te uwarunkowania są lepiej rozwinięte, tym łatwiej o skuteczny transfer technologii.

Nieadekwatna baza umiejętności – w przemyśle zorientowanym środowiskowo potrzebna jest specyficzna wiedza i umiejętności.

### 2. Popyt rynkowy na eko-innowacje.

Ceny rynkowe nieadekwatnie odzwierciedlają koszty środowiskowe – złe określenie ceny środowiskowych efektów zewnętrznych albo zapewnianie szkodliwych dla śro-

dowiska dotacji działa na niekorzyść eko-innowacji.

Środki po stronie popytu są słabe – kraje członkowskie rzadko opracowują i wdrażają leżące po stronie popytu polityki dla eko-innowacji. Sektor prywatny z kolei oczekuje od rządu stworzenia rynków dla produktów środowiskowych, np. przez zielone zamówienia publiczne.

#### ✓ **WAŻNE!**

Według OECD w 2008 r. podaż lekko przekraczająca popyt występowała w Holandii, co oznacza, że ten kraj był najbardziej zrównoważony pod względem stosunku podaży do popytu. Podaż znacznie przekraczająca popyt wystąpiła w Austrii, Finlandii i Szwecji oraz wielu innych krajach UE. Nadwyżka popytu nad podażą pojawiła się wówczas w Belgii i Czechach.

Brak odpowiedniej i wiarygodnej informacji na temat działania nowych technologii środowiskowych – dane z testów dotyczących wydajności pojawiających się eko-innowacji nie są wystarczająco przekonujące dla rynku i niezbyt trafnie odpowiadają na pytania stawiane przez kupujących.

### 3. Wzajemne oddziaływanie podaży i popytu.

#### Problemy w zarządzaniu

#### ✓ **UWAGA!**

Eko-innowacje nie są głównym celem ani w polityce środowiskowej, ani w innowacyjnej, mimo, że dotyczą obu tych polityk. Potrzebne są zmiany w różnych instrumentach i politykach unijnych w celu wspierania eko-innowacji.

Kłopoty z dostępem do finansowania wynikają m.in. z kwestii kompetencyjności w małych firmach, czyli np. braku możliwości organizacyjnej, aby wspierać badania i ich komercjalizację, braku źródeł, aby chronić prawa własności intelektualnej i braku umiejętności bizne-

sowych; zbytniego opierania się na finansowaniu z sektora publicznego; różnicy celów między zwolennikami eko-innowacji a inwestorami; ograniczonej wiedzy na temat rynku eko-innowacji; braku współpracy w przemyśle.

Problemy w zapewnieniu finansowania, mimo, że inwestorzy coraz bardziej interesują się eko-innowacjami, nadal istnieją bariery związane z inwestowaniem w ten sektor: im dłuższy horyzont zyskowności, tym wyższe kwoty są potrzebne i tym wyższe ryzyko w porównaniu z inwestycjami w inne sektory; trudności w ocenie potencjału i ryzyka nowo powstałych firm eko-innowacyjnych; prawo zarządzające eko-innowacjami jest skomplikowane, inwestorzy muszą więc być bardzo wyspecjalizowani.

### 4. Wymiar światowy.

Niesprzyjające warunki ogólnoświatowe dla eko-innowacji – brak popytu w potencjalnych krajach partnerskich.

Niewykorzystany potencjał dla eko-innowacji w krajach rozwiniętych i rozwijających się.

#### Jak poprawić sytuację?

Aby poprawić funkcjonowanie eko-innowacji w Europie, należy podjąć działania zarówno od strony podaży, jak i popytu. W pokonywaniu barier ma pomóc realizacja następujących celów:

1. Zastosowanie zasad inicjatywy Unii Innowacji do eko-innowacji, czyli m.in. włączenie spraw dotyczących eko-innowacji do odpowiednich polityk i inicjatyw. Komisja Europejska w 2012 r. złożyła propozycję, aby w przyszłości fundusze UE były lepiej ukierunkowane na eko-innowacje.
2. Promocja eko-innowacji w Europie, czyli wzmocnienie eko-innowacyjnych możliwości małych i średnich firm.

### 3. Poprawa globalnych rynków dla ekoinnowacji.

Realizacja ww. celów może się odbywać m.in. przez 2 opcje polityki: kontynuację założeń Europa 2020 i działania ukierunkowane na małe i średnie firmy.

Kontynuacja założeń Europa 2020 i wnioski z ETAP:

- Przegląd środowiskowych ram regulacyjnych dla ekoinnowacji.
- Spółki/partnerstwo dla ekoinnowacji.

#### ✓ UWAGA!

ETAP zidentyfikował duży potencjał rynkowy dla spółek innowacyjnych i zaangażowanie się partnerów, w szczególności, w efektywne gospodarowanie wodą, biogaz z bioodpadów i usługi ekosystemowe na wypadek suszy. Schemat pilotażowy partnerstwa dla ekoinnowacji połączy prywatny i publiczny popyt na zielone towary lub usługi, zwiększając tym samym rynek dla chętnych do rozwoju technologii.

- Mobilizacja źródeł finansowych publicznych i prywatnych dla inwestycji przeznaczonych na ekoinnowacje.
- Rozwój standardów i celów działań dla kluczowych produktów, procesów i usług w celu redukcji środowiskowego odcisku stopy.
- Rozwój nowych umiejętności dla nowych miejsc pracy w przemyśle towarów i usług dla śro-

dowiska.

- Zarządzanie polityką ekoinnowacji.

#### ✓ UWAGA!

Szersze korzystanie z ekoinnowacji wpłynie pozytywnie na środowisko, gospodarkę i zatrudnienie. Niemcy przeprowadzili badanie, z którego wynika, że poprawa wydajności surowca o 20% zwiększy wzrost gospodarczy o 1% i może stworzyć do 1 mln nowych miejsc pracy w samych Niemczech.

#### Działania ukierunkowane na małe i średnie firmy

1. Ekoinnowacyjne wsparcie dla małych i średnich firm przez sieci firmowe lub biznesowe (sieć Enterprise Europe Network oferuje wsparcie dla biznesów w całej Europie i innych krajach członkowskich):

- Komisja Europejska we współpracy z siecią Enterprise Europe Network zwiększy działalność Asystentów środowiskowych dla małych i średnich firm, co poprawi działalność MŚP w zakresie ekoinnowacji,
- w 2012 r. ma powstać europejska sieć ekoinnowacyjnych finansistów, mają być dostępne: porady i wiedza w zakresie technologii wydajnych środowiskowo, modele zielonego biznesu i usług, pomoc w przygotowaniu biznesplanów i łączeniu przedsiębiorców z finansistami.

#### ✓ UWAGA!

Tworzenie sieci biznesowej dla finansistów przyspieszy inwestycje i finanse dla ekoinnowacji. Ekoinnowatorzy polegają w dużej mierze na kredytach bankowych. Sieć może zmniejszyć niechęć do ryzyka podejmowania finansowania tego sektora i rozpowszechnić najlepszą praktykę dla oceny takich propozycji inwestycyjnych.

2. Inicjatywa ETV (Environmental Technology Verification) powstała, aby poprawić jakość i wiarygodność działania innowacyjnych technologii, dotyczących ochrony środowiska.

#### ✓ UWAGA!

ETV to pilotażowy program weryfikacji technologii środowiskowych, który pozwoli na niezależną weryfikację wydajności nowych ekotechnologii. Pomoże producentom udowodnić rzetelność informacji o wydajności, a nabywcom nowych technologii – odnaleźć innowacje, które spełniają ich potrzeby. Program jest dobrowolny i na początek obejmie uzdatnianie i monitorowanie jakości wody, materiały, odpady i zasoby, technologie energetyczne.

3. Ustanawianie spółek ekoinnowacyjnych z głównymi krajami partnerskimi i regionami.
4. Promocja technologii środowiskowych w krajach rozwijających się. ■

*Małgorzata Nowak*

## Finanse

### Dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Dofinansowanie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej udzielane jest w ramach ogłaszanych corocznie programów priorytetowych, których realizacja wynika z konieczności wypełnienia zobowiązań Polski wobec Unii Europejskiej.

Finansowe wsparcie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej mogą otrzymać projekty realizowane na obszarach zainteresowań poszczególnych programów priorytetowych, które obowiązują w danym roku kalendarzowym.

#### Programy priorytetowe 2012

Na dofinansowanie w 2012 roku będą mogły liczyć projekty realizowane na obszarze poniższych priorytetów.

##### 1. Ochrona wód:

- Gospodarka ściekowa w ra-

- mach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
- Zagospodarowanie osadów ściekowych.
  - Współfinansowanie I osi priorytetowej PO Infrastruktura i Środowisko – gospodarka wodno-ściekowa.
  - Dofinansowanie przydomowych oczyszczalni ścieków oraz podłączeń budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego.
- 2. Gospodarka wodna:**
- Budowa, przebudowa i odbudowa obiektów hydrotechnicznych.
- 3. Ochrona powierzchni ziemi:**
- Gospodarowanie odpadami komunalnymi.
  - Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych.
  - Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne.
  - Dofinansowanie systemu recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
  - Rekultywacja terenów zdegradowanych i likwidacja źródeł szczególnie negatywnego oddziaływania na środowisko.
  - Współfinansowanie II osi priorytetowej PO Infrastruktura i Środowisko – gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi.
- 4. Geologia i górnictwo:**
- Poznanie budowy geologicznej kraju oraz gospodarka zasobami złóż kopalin i wód podziemnych.
  - Energetyczne wykorzystanie zasobów geotermalnych.
  - Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin.
  - Przeciwdziałanie osuwiskom ziemi i likwidowanie ich skutków dla środowiska.
- 5. Ochrona klimatu i atmosfery:**
- Program dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii i obiektów wysokospawnej kogeneracji.
- Współfinansowanie opracowania programów ochrony powietrza i planów działania.
  - System zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme).
  - Efektywne wykorzystanie energii.
  - Współfinansowanie IX osi priorytetowej PO Infrastruktura i Środowisko – infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna.
  - Realizacja przedsięwzięć finansowanych ze środków pochodzących z darowizny rządu Królestwa Szwecji.
  - Inteligentne sieci energetyczne.
  - Likwidacja niskiej emisji, wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii.
- 6. Ochrona przyrody:**
- Ochrona przyrody i krajobrazu.
  - Ochrona i zrównoważony rozwój lasów.
  - Ochrona obszarów cennych przyrodniczo.
  - Współfinansowanie V osi priorytetowej PO Infrastruktura i Środowisko – ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych.
- 7. Edukacja ekologiczna.**
- 8. Wsparcie realizacji Polityki Ekologicznej Państwa przez Ministra Środowiska.**
- 9. Programy międzydziedzinowe:**
- Współfinansowanie LIFE+.
  - Współfinansowanie IV osi priorytetowej PO Infrastruktura i Środowisko – przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska.
  - Współfinansowanie przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej przedsięwzięć inwestycyjnych, które uzyskały wsparcie ze środków UE.
- Wspieranie projektów i inwestycji poza granicami kraju.
  - Wspieranie działalności monitoringu środowiska.
  - Wspieranie działalności służby hydrologiczno-meteorologicznej.
  - Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska z likwidacją ich skutków.
  - Współfinansowanie opracowania programów ochrony środowiska przed hałasem.
  - Ekologiczne formy transportu.

### Zasady udzielania dofinansowania

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wspiera finansowo przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska w następujących formach:

1. Oprocentowane pożyczki, w tym pożyczki przeznaczone na zachowanie płynności finansowej przedsięwzięć współfinansowanych ze środków UE.
2. Dotacje, w tym:
  - dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych,
  - dokonywanie częściowych spłat kapitału kredytów bankowych,
  - dopłaty do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji,
  - dopłaty do demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Przy udzielaniu pożyczek Narodowy Fundusz dopuszcza możliwość stosowania karencji w spłacie rat kapitałowych, liczonej od daty wypłaty ostatniej transzy pożyczki, ale nie dłuższej niż 18 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia (z wyłączeniem pożyczek przeznaczonych na zachowanie płynności finansowej projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej).

Pożyczka może zostać częściowo umorzona pod warunkiem termino-

wego wykonania przedsięwzięcia i osiągnięcia planowanych efektów oraz terminowej spłaty rat kapitałowych i odsetek. Szczegółowe warunki umorzenia pożyczki określają zasady poszczególnych programów priorytetowych.

### Przykłady konkursów dotacyjnych

Poniżej prezentujemy przykłady wybranych konkursów dotacyjnych organizowanych przez NFOŚiGW.

**Nazwa programu** Rekultywacja terenów zdegradowanych i likwidacja źródeł szczególnie negatywnego oddziaływania na środowisko

**Część 2. Rekultywacja terenów zdegradowanych.**

#### Zakres programu

- Przedsięwzięcia polegające na oczyszczaniu i rekultywacji terenów zdegradowanych, w tym terenów zanieczyszczonych przez przemysł.
- Obowiązuje nabór ciągły wniosków o dofinansowanie, aż do wyczerpania środków.
- Dofinansowanie w formie pożyczki z możliwością umorzenia w wysokości do 80% kosztów kwalifikowanych (oprocentowanie w skali roku wynosi 3,5%, a pożyczka może być udzielona na okres nie dłuższy niż 15 lat liczony od daty pierwszej planowanej wypłaty transzy pożyczki).

Warunki umorzenia pożyczki obowiązują na takich samych zasadach, jak opisane w działaniach wyżej.

Dotacje na realizację projektów mogą otrzymać jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, podmioty publiczne działające w imieniu Skarbu Państwa oraz przedsiębiorcy.

**Nazwa programu** System zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme)

**Część 4. Budowa, rozbudowa i przebudowa sieci elektroenergetycznych w celu umożliwienia przyłączenia źródeł wytwórczych energetyki wiatrowej (OZE).**

#### Zakres programu

Przedsięwzięcia dotyczące budowy, rozbudowy lub przebudowy sieci energetycznej w celu umożliwienia przyłączenia do KSE Źródeł wytwórczych, wytwarzających energię elektryczną z energetyki wiatrowej (OZE), w tym realizacja następujących zadań:

- Zapewnienie przyłączy dla źródeł wytwórczych energetyki wiatrowej (OZE) (transformator, odcinek linii od źródła energii do punktu przyłączeniowego do KSE).
- Rozbudowa jednostek rozdzielniczy mocy 110 kV/SN przez dodatkowe pola (pola liniowe, pola transformatorowe, pola łączników szyn, pola sprzęgła, pola pomiarowe, pola potrzeb własnych, pola odgromnikowe i inne) z przyłączami, ogólna poprawa systemu nadzoru i sterowania (w tym monitoring).
- Rozbudowa sieci 110 kV/SN – linie napowietrzne kablowe lub zwiększenie przepustowości istniejących linii przez zmianę przekrojów przewodów roboczych i dodanie dodatkowego obwodu.
- Połączenie między stacjami transformatorowo-rozdzielczymi 110 kV/SN oraz między nimi a siecią przesyłową (220 kV lub 400 kV).
- Budowa nowych odcinków sieci napowietrznej i sieci kablowych.
- Budowa nowej w pełni wyposażonej stacji transformatorowo-rozdzielczej 110 kV/SN.
- Budowa rezerwowych źródeł energii elektrycznej w celu ustabilizowania sieci zasilanych okresowo z odnawialnych źródeł energii.
- Modernizacja sieci polegająca na zwiększeniu dopuszczalnej temperatury pracy linii przesyłowej.

Dofinansowanie udzielane jest w formie dotacji w wysokości 200 zł za każdy kW przyłączonej mocy ze źródeł wiatrowej energii odnawialnej, ale nie więcej niż 20% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. Udzielenie dofinansowania może być poprzedzone promesą dotacji, a wypłata środków następuje po podłączeniu do sieci źródeł odnawialnej energii wiatrowej.

#### ✓ WAŻNE!

Minimalny koszt całkowity przedsięwzięcia musi wynosić powyżej 50 000 tys. zł.

Dofinansowanie mogą otrzymać wytwórcy energii elektrycznej oraz operatorzy sieci i inne podmioty, takie jak inwestorzy farm wiatrowych, podejmujące realizację przedsięwzięć w zakresie efektywnego przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej umożliwiającej przyłączenie podmiotów wytwarzających energię elektryczną z energetyki wiatrowej (OZE) do KSE.

**Nazwa programu** Efektywne wykorzystanie energii.

**Część 1. Dofinansowanie audytów energetycznych i elektroenergetycznych w przedsiębiorstwach.**

#### Zakres programu

Przeprowadzenie audytów energetycznych i elektroenergetycznych w przedsiębiorstwach dla określenia możliwości oszczędności energii, przeliczanej na zmniejszenie ilości gazów cieplarnianych oraz przeprowadzenie działań inwestycyjnych, służących poprawie efektywności energetycznej.

Audyty energetyczne i elektroenergetyczne w podmiotach, w których minimalna wielkość przeciętnego zużycia energii, w roku poprzedzającym złożenie wniosku o dofinansowanie audytu, wynosiła 50 000 MWh/rok, w tym:

- audyty energetyczne procesów technologicznych,
- audyty elektroenergetyczne budynków i wewnętrznych sieci przesyłowych,
- audyty energetyczne źródeł ciepła, energii elektrycznej i chłodu,
- audyty energetyczne wewnętrznych sieci ciepłowniczych i budynków.

Wnioskodawców obowiązuje tryb konkursu otwartego.

Dofinansowanie w formie dotacji w wysokości do 70% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.

Beneficjentami mogą być przedsiębiorstwa, w których minimalna wielkość przeciętnego zużycia energii, w roku poprzedzającym złożenie wniosku, wynosiła 50 000 MWh/rok.

### Terminy naboru wniosków

Poniżej przedstawiamy znane już terminy konkursów dotacyjnych, które odbędą się w 2012 roku. Dokumentacja aplikacyjna oraz regulaminy poszczególnych konkursów dostępne będą na stronie internetowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (<http://www.nfosigw.gov.pl>).

*Robert Barański*

NAZWA PROGRAMU	TERMIN NABORU WNIOSKÓW
<b>Ochrona powierzchni ziemi</b>	
Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych	I, II i III kwartał 2012
Energetyczne wykorzystanie zasobów geotermalnych	III/ IV kwartał 2012
System Zielonych Inwestycji – część 2. Biogazownie rolnicze	III kwartał 2012
System Zielonych Inwestycji – część 3. Elektrociepłownie i ciepłownie na biomase	III kwartał 2012
System Zielonych Inwestycji – część 4. Budowa, rozbudowa i przebudowa sieci elektroenergetycznych w celu umożliwienia przyłączenia źródeł wytwórczych energetyki wiatrowej (OZE)	II kwartał 2012
System Zielonych Inwestycji – część 5. Zarządzanie energią w budynkach wybranych podmiotów sektora finansów publicznych	III kwartał 2012
Inteligentne sieci energetyczne	II kwartał 2012
<b>Ochrona przyrody</b>	
Ochrona przyrody i krajobrazu, wnioski dotyczące przedsięwzięć realizowanych przez jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych	II kwartał 2012
Ochrona przyrody i krajobrazu, wnioski dotyczące przedsięwzięć realizowanych przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych	III kwartał 2012
<b>Edukacja ekologiczna</b>	
Wnioski dotyczące przedsięwzięć realizowanych przez jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych	I kwartał 2012
Wnioski dotyczące przedsięwzięć realizowanych przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych	I kwartał 2012
<b>Programy międzydziedzinowe</b>	
Współfinansowanie LIFE+	III kwartał 2012

### § Podstawa prawna:

- Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, uchwała Rady Nadzorczej nr 38/11 z dnia 12.04.2011 r.

- Lista priorytetowych programów Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na 2012 rok, uchwała Rady Nadzorczej nr 128/11 z dnia 23 sierpnia 2011 r.
- Przewodnik po programach prioryte-

- towych Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na 2011 r., stan na dzień 7 września 2011 r.
- Serwis informacyjny Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

## Akademia Dashofer a zaprasza

27 marca 2012 r. w godz. 10.00-16.00

(Warszawa, siedziba firmy: al. Krakowska 271) na seminarium tematyczne:

***Ewidencja i gospodarowanie odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi – przepisy i praktyka***

Więcej informacji znajdą Państwo na stronie internetowej: [www.akademiasdashofer.pl](http://www.akademiasdashofer.pl)

 **Finanse**
**Odpady jako zasoby**

Według badań Komisji Europejskiej, opublikowanych w połowie stycznia br. pełne wdrożenie ustawodawstwa unijnego o odpadach przyniosłoby oszczędności rzędu 72 mld euro rocznie. Sektor gospodarki odpadami i recyklingu w UE zwiększyłby swoje obroty o 42 mld euro i do 2012 r. powstałoby 400 tys. miejsc pracy. Biorąc pod uwagę, że dziś każda osoba z UE zużywa 16 ton surowców w ciągu roku, z czego 6 ton to odpady, których połowa trafia na składowiska, gdyby odpady potraktować jako zasoby, przyniosłoby to kolosalne oszczędności i zarazem zyski.

Obliczono, że w XX w. nastąpił 12-krotny wzrost zużycia paliw kopalnych i 34-krotne zwiększenie wydobywania zasobów mineralnych. Niestety surowce wyczerpują się i jednocześnie stają się coraz droższe.

 **UWAGA!**

Popyt na żywność, paszę i włókno do 2050 r. może się zwiększyć o 70%, tymczasem 60% ekosystemów na świecie, które dostarczają te środki, uległo degradacji albo są nadmiernie eksploatowane.

Jak przekonuje Janez Potočnik, Komisarz ds. środowiska:

„Musimy spojrzeć na odpady, jak na zasoby – a marnowanie zasobów to coś gorszego, niż krótkowzroczność”. Komisarz dodaje:

„Gospodarowanie odpadami i recykling mogą mieć znaczny wpływ na wzrost gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy. (...) Gdyby istniejące przepisy właściwie wdrożono, moglibyśmy uniknąć kosztowych operacji oczyszczania, zanieczyszczeń i problemów zdrowot-

nych. Nie zapominajmy też, że materiały z recyklingu są tańsze od nowych – a ponadto ograniczają emisję gazów cieplarnianych i zmniejszają nasze uzależnienie od importu”.

**Zasoby w Unii**

Europa korzysta z importowanych zasobów (surowce i energia) – ich przywóz netto na osobę jest największy na świecie. W 2007 r. gospodarka unijna wykorzystwała bezpośrednio ponad 8 mld ton surowców. Gdyby tę ilość zmniejszyć, zwiększając jednocześnie produkcję i konkurencyjność, UE mogłaby zaoszczędzić ok. 1,4 mld euro rocznie i zarobić na sprzedaży odzyskanych surowców 1,6 mld euro.

Obliczono, że w samych Niemczech bardziej efektywne gospodarowanie zasobami w produkcji pomogłoby zaoszczędzić od 20-30% kosztów. Gdyby w obrębie Unii wprowadzić usprawnienia w budownictwie i użytkowaniu budynków można by zaoszczędzić 42% końcowego zużycia energii, 50% wydobywanych surowców i 30% wody.

**Wyrzucone pieniądze**

Tymczasem rocznie w UE wyrzucanych jest ok. 2,7 mld ton odpadów. Jedynie 40% odpadów stałych wykorzystuje się ponownie lub poddaje recyklingowi. Jak podaje Eurostat, Polska ok. 206 kg odpadów na jednego mieszkańca rocznie wywozi na wysypiska. Niewiele mniej wyrzucają Czechy – 202 kg. Bardziej efektywne pod tym względem są Niemcy, składujące jedynie 2 kg odpadów na wysypiskach na jednego mieszkańca, czy Austria, która na wysypiskach składa 4 kg odpadów w przeliczeniu na osobę.

**Odzysk surowców**

W Niemczech recyklingowi poddawanych jest 271 kg odpadów na osobę, we Francji 93, o wiele mniej w Polsce (37) i Czechach (34). Kraje, które poddają ponad 80% odpadów recyklingowi, odnoszą korzyści z oszczędności i ponownej sprzedaży odzyskanych materiałów.

Gdyby spojrzeć na strukturę 6 ton odpadów powstałych ze zużycia przez jednego mieszkańca UE 16 ton materiałów rocznie, okaże się, że ok. 33% z tych 6 ton pochodzi z działalności budowlanej i rozbiórki, ok. 25% z górnictwa i wydobywania kamienia, 13% z produkcji, a 8% z gospodarstw domowych.

W poszczególnych krajach Europy powstaje zróżnicowana ilość odpadów. Eurostat podaje, że w Polsce i Czechach jest to 316 kg na osobę, na Litwie 361, ale już we Francji 535, a w Niemczech 592. Ponadto odpady są przewożone w obrębie UE i poza nią.

 **UWAGA!**

Obliczono, że w 2010 r. przewieziono na terenie UE lub poza nią 4 198 716 ton odpadów szklanych, wartych 48 euro za tonę; 37 570 721 ton papieru wartego 141,8 euro za tonę; 7 715 543 ton plastiku o wartości 277,3 euro za tonę.

KE w swoim planie działania na rzecz zasobooszczędnej Europy wskazuje na główne etapy, które mają doprowadzić do 2020 r., że wszystkie odpady będą traktowane jako zasoby. Plan zakłada przyjrzenie się istniejącym celom w zakresie: zapobiegania powstawaniu odpadów, ich ponownego wykorzystania, recyklingu, odzysku i kierowania odpadów ze składowisk do dalszej obróbki, a także rozwoju rynku surowców wtórnych i pochodzących z recyklingu.

**✓ UWAGA!**

Aby zwiększyć odzysk surowców, potrzebna jest zmiana sposobu myślenia, polityki, opracowanie strategii projektowania produktów z uwzględnieniem ich cyklu życiowego, polepszenie procesu zbiórki odpadów, przeciwdziałanie ich powstawaniu, promocja recyklingu czy inwestycje publiczne w nowoczesne instalacje przetwarzania odpadów.

**Sposoby na oszczędzanie**

Oszczędność paliw kopalnych można uzyskać przez zwiększenie efektywności energetycznej, zastąpienie ich odnawialnymi źródłami energii, zwiększenie efektywności energe-

tycznej, poprawę wydajności paliw, oszczędność minerałów i surowców oraz ich optymalne wykorzystywanie, optymalizację transportu.

Oszczędność na wodzie zapewni ograniczenie zapotrzebowania na chłodzenie elektrowni, zmniejszenie zużycia gorącej wody, dzięki lepszym urządzeniom i infrastrukturze, optymalizacji jej zużycia w rolnictwie, budynkach i urządzeniach, regulacji jej poziomu podczas suszy i powodzi.

Odpady można poddawać obróbce, również te, które nie podlegają recyklingowi. Odpady ulegające biodegradacji mogą posłużyć do produkcji biogazu, kompostowania, wytwa-

rzania bioproduktów. Do recyklingu dobrze nadają się odpady budowlane i rozbiórkowe, pojazdy, statki wycyfane z eksploatacji.

Ceny rynkowe na niektóre zasoby ustalane są poniżej rzeczywistych kosztów i bez uwzględnienia wpływu na środowisko, co sprzyja nadmiernej ich eksploatacji. Światowa Rada Biznesu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju szacuje, że do 2050 r. trzeba będzie zwiększyć efektywność wykorzystania światowych zasobów 4-10-krotnie, w przeciwnym razie nie tylko ich cena wzrośnie, ale może ich po prostu zabraknąć. ■

*Małgorzata Nowak*

**Finanse**

**Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego**

**Znany jest już harmonogram konkursów w ramach działania 4.1 Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego Programu Infrastruktura i Środowisko na 2012 rok.**

W ramach V naboru wniosków (3-18 października 2011 r.) dla działania 4.1. Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego złożono łącznie 27 wniosków, a wśród nich:

- ISO 14000 – 17
- EMAS – 2
- Ekoznaki – 1
- Wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością i Środowiskowego – 7

Alokacja dostępna w ramach naboru wynosiła ok. 787 tys. zł, natomiast wnioskowana kwota dofinansowania blisko 377 tys. zł. Całkowity koszt projektów to niecałe 833 900 zł.

**Harmonogram kolejnych konkursów na 2012 rok**

W 2012 roku przewidziane są dwa konkursy w ramach działania 4.1 Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego Programu Infrastruktura i Środowisko.

**Informacje o VI konkursie mają zostać ogłoszone 9 marca. Nabór**

**wniosków ma potrwać od 10 do 27 kwietnia. Termin zakończenia oceny wniosków przewidziano na 29 czerwca 2012 r.**

7 września mają zostać ogłoszone informacje o konkursie nr VII. Nabór wniosków będzie trwać od 8 do 26 października. Termin zakończenia oceny wniosków zaplanowano na 31 grudnia 2012 r., przy czym organizacja tego konkursu jest uzależniona od dostępnych środków pozostałych po konkursie nr VI. ■

*Redakcja*

**Opłaty i fundusze w ochronie środowiska**

WYDAWCA: Verlag Dashofer Sp. z o.o., al. Krakowska 271, 02-133 Warszawa  
tel.: (+48 22) 559 36 00, faks: 829-27-00, 829-27-27

Redaktor odpowiedzialny: Anna Podgórska, [podgorska@dashofer.pl](mailto:podgorska@dashofer.pl), [www.dashofer.pl](http://www.dashofer.pl)

Redakcja i korekta techniczna: Jolanta Stypułkowska. Skład: Dariusz Ziach. Druk: Semafic, Warszawa

Prenumerata: kwartalna 75 zł + 23% VAT, roczna 267 zł (11% taniej) + 23% VAT.

Wpłaty kierować na rachunek:

Verlag Dashofer Sp. z o.o. Bank Handlowy S.A., nr 90-10301508-0000000800916003.

**Redakcja odpowiada na łamach gazety na wybrane pytania Czytelników przesłane faksem lub pocztą.**

© 2012 Dashöfer Holding Ltd & Wydawnictwo Verlag Dashofer. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Przedruk w całości lub we fragmentach i rozpowszechnianie bez zgody wydawcy zabronione.

Ze względu na stałe zmiany w polskim prawie oraz niejednolite interpretacje przepisów

Wydawnictwo nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczone informacje.